

Udskriftsdato: 15. juni 2026 (Gældende)

Oplysninger om størrelsen på udbetalt ministereftervederlag kunne undtages fra aktindsigt. Sag nr. 24/06588

Ministerium: Folketingets Ombudsmand

Oplysninger om størrelsen på udbetalt ministereftervederlag kunne undtages fra aktindsigt. Sag nr. 24/06588

Svar til journalist A

Sag nr. 24/06588

17. marts 2025

Oplysninger om størrelsen på udbetalt ministereftervederlag kunne undtages fra aktindsigt

Jeg har nu færdigbehandlet din sag om aktindsigt i oplysninger om B's eftervederlag i forbindelse med, at hun den 23. november 2023 fratrådte som digitaliseringsminister og minister for ligestilling.

Jeg er enig med Medarbejder- og Kompetencestyrelsen i, at oplysninger om beløbet, som B fik udbetalt som ministereftervederlag i december 2023, kan undtages fra aktindsigt i medfør af offentlighedslovens § 30, nr. 1, idet oplysning herom vil indebære, at det er muligt at slutte sig til oplysninger om hendes private økonomiske forhold, efter hun fratrådte som minister.

Ved styrelsens afgørelse af 4. februar 2025, der er truffet i forbindelse med min behandling af sagen, er du (skriftligt) blevet meddelt, at udbetalingen af B's ministereftervederlag blev standset fra den 1. januar 2024, samtidig med at udbetalingen af hendes ministervederlag blev genoptaget, da hun den 7. december 2023 på ny var blevet udnævnt til digitaliseringsminister og minister for ligestilling. Jeg kan herefter samlet set ikke hjælpe dig til indsigt i yderligere oplysninger, der er omfattet af din anmodning om aktindsigt.

Jeg forstår det således, at baggrunden for, at du først under min behandling af sagen har fået oplyst (skriftligt), at udbetalingen af B's eftervederlag blev standset, er, at du efter styrelsens erindring blev meddelt oplysningen mundtligt under en telefonsamtale den 9. september 2024. Dette fremgår imidlertid ikke af styrelsens telefonnotat om telefonsamtalen, hvilket jeg finder uheldigt. Det er i forlængelse heraf efter min opfattelse også uheldigt, at styrelsen ikke i forbindelse med sine skriftlige afgørelser meddelte dig denne oplysning, som du særligt havde efterspurgt.

Nedenfor kan du læse nærmere om baggrunden for resultatet af min undersøgelse.

Ombudsmandens udtalelse

1. Om sagen

B blev afskediget som minister ved kongelig resolution af 23. november 2023 og på ny udnævnt som minister ved kongelig resolution af 7. december 2023.

Af en artikel på computerworld.dk (...) fremgår det, at Medarbejder- og Kompetencestyrelsen til Computerworld havde oplyst, at B måtte ”nøjes” med sin ministerløn og (...) ikke [vil] modtage eftervederlaget, hun ellers ville være berettiget til, efter hun blev erstattet af (...) for to uger siden”.

Den 5. september 2024 anmodede du om aktindsigt i B's eftervederlag med henvisning til en artikel på journalista.dk (...).

Af et telefonnotat af 9. september 2024, der er udarbejdet af Medarbejder- og Kompetencestyrelsen, fremgår følgende:

”Der er dags dato ringet til journalist A fra DR (...) for at få præciseret nedenstående aktindsigtsanmodning:

’Jeg ønsker aktindsigt i B’s eftervederlag (...) Derudover ønsker jeg aktindsigt i alle dokumenter vedr. B’s eftervederlag, det være sig mails, telefonnotater mv.’

A præciserede sin anmodning om aktindsigt således, at han ønsker oplyst, om fhv. minister, B har fået standset udbetalingen af sit ministereftervederlag, herunder om hun ud over sit folketingsvederlag har haft private indtægter, der medfører nedsættelse af sit ministereftervederlag.

Styrelsen oplyste A om, at disse oplysninger er undtaget fra aktindsigt efter offentlighedslovens § 30, nr. 1, da oplysningerne prisgiver oplysninger om den fhv. ministers private indtægter.

A fastholdt dog sin oprindelige formulering og anmodede om aktindsigt i alle dokumenter vedrørende B's ministereftervederlag, herunder i oplysningen om B har fået standset udbetalingen af sit ministereftervederlag, herunder om hun ud over sit folketingsvederlag har haft private indtægter, der medfører nedsættelse af sit ministereftervederlag. ”

Medarbejder- og Kompetencestyrelsen traf herefter afgørelse den 16. september 2024. Styrelsen undtog bl.a. en række dokumenter og oplysninger fra aktindsigt med henvisning til § 30, nr. 1, i offentlighedsloven om undtagelse af oplysninger om private forhold. Ved afgørelsen fik du samtidig aktindsigt i bl.a. et brev af 23. november 2023 fra styrelsen til B, hvoraf det fremgår, hvad eftervederlagets størrelse var, og at det ville blive nedsat med hendes folketingsvederlag, samt størrelsen af dette vederlag, og i hvilken periode hun ville være berettiget til eftervederlaget. Af brevet fremgår også, at eftervederlaget eventuelt vil blive yderligere nedsat med hendes mulige andre indtægter.

Ved en mail af 19. september 2024 anmodede du om at få oplyst størrelsen på det beløb, som B havde fået udbetalt i eftervederlag.

Medarbejder- og Kompetencestyrelsen gav afslag på aktindsigt ved en afgørelse af 30. september 2024 med henvisning til offentlighedslovens § 30, nr. 1. Styrelsen anførte nærmere i afgørelsen, at styrelsen under en telefonsamtale den 9. september 2024 havde oplyst dig om bl.a., at ”oplysningen om, hvorvidt B har anmodet om at få standset udbetalingen af sit ministereftervederlag eller ej, undtages fra aktindsigt efter offentlighedslovens § 30, nr. 1”.

Medarbejder- og Kompetencestyrelsen har ikke fundet anledning til at udlevere oplysninger undtaget efter offentlighedslovens § 30, nr. 1, som led i meroffentlighed.

Du har klaget til mig over, at du har fået afslag på aktindsigt i størrelsen på det beløb, som B har fået udbetalt i eftervederlag.

Medarbejder- og Kompetencestyrelsen har anført, at styrelsens praksis er at meddele aktindsigt i oplysninger om en forhenværende ministers ret til ministereftervederlag, oplysninger om offentlige indtægter, der medfører en nedsættelse af eftervederlaget, og oplysninger om private indtægter, der er offentligt tilgængelige (f.eks. fordi den pågældende forhenværende minister selv har offentliggjort dem).

Det er Medarbejder- og Kompetencestyrelsens vurdering, at både oplysninger om, hvorvidt en forhenværende minister har private indtægter ud over sit folketingsvederlag, der medfører en nedsættelse af ministereftervederlaget, og oplysninger om, hvorvidt en forhenværende minister har fået standset udbetalingen af sit ministereftervederlag på grund af private indtægter, kan undtages fra aktindsigt efter offentlighedslovens § 30, nr. 1. Det er herunder styrelsens vurdering, at udlevering af oplysninger om det beløb, som B fik udbetalt i december 2023, ville gøre det muligt at slutte sig til, om B havde haft private indtægter i perioden, der havde medført en nedsættelse af ministereftervederlaget, og i givet fald evt. hvor store disse indtægter havde været.

Under min behandling af sagen blev styrelsen opmærksom på, at det af styrelsens afgørelse af 30. september 2024 ikke fremgik, at styrelsen havde identificeret tre dokumenter (bl.a. uddata fra Statens Lønssystem og intern kontrol af uddata) omfattet af anmodningen, hvorfor styrelsen den 4. februar 2025 traf en ny afgørelse. Ved afgørelsen undtog styrelsen dokumenterne fra aktindsigt med henvisning til bl.a. offentlighedslovens § 30, nr. 1. Af afgørelsen fremgår endvidere bl.a. følgende:

”Styrelsen oplyste dig om [ved telefonsamtalen af 9. september 2024], at B efter ministervederlagslovens regler havde ret til ministereftervederlag i december måned 2023, idet hun den 7. december 2023 var udnævnt til minister, og dermed fik standset udbetalingen af sit ministereftervederlag fra den 1. januar 2024 som følge af, at hun den 1. januar 2024 i stedet var berettiget til ministervederlag.

...

Dvs. at B var berettiget til 52.897,65 kr. i eftervederlag i december måned 2023 før eventuel nedsættelse som følge af anden privat indtægt.”

2. Retsgrundlag

2.1. Offentlighedslovens § 30, nr. 1

Efter § 30, nr. 1, i offentlighedsloven (lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2020) omfatter retten til aktindsigt ikke oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold.

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår bl.a. følgende:

”Ved vurderingen af, hvilke oplysninger der kan anses for at vedrøre ’private forhold’, må der – som efter den gældende lov – tages udgangspunkt i, om oplysningerne er af en sådan karakter, at de efter den *almindelige opfattelse i samfundet bør kunne forlanges unddraget offentlighedens kendskab*. Det er således ikke enhver konkret oplysning om enkeltpersoners forhold, der kan tilbageholdes med hjemmel i bestemmelsen.

Ved vurderingen af, om en oplysning kan undtages fra aktindsigt efter nr. 1, er det dermed afgørende, om oplysningen ud fra en *generel betragtning* efter sin karakter vedrører oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold. Det er derimod ikke en betingelse for at undtage oplysninger, at hemmeligholdelse i det konkrete tilfælde er af betydning for den person, oplysningerne angår.

...

Uden for bestemmelsen falder oplysninger af rent objektiv karakter, såsom oplysninger om udstedelse af pas og jagttegn, oplysninger om civilstand og oplysninger om indgåelse af ægteskab. Det samme gælder oplysninger om, hvem der har truffet afgørelse i en sag eller i øvrigt medvirket ved sagens behandling, samt oplysninger, der er offentligt tilgængelige, f.eks. i offentlige registre, såsom folkeregisteroplysninger.”

Jeg henviser til lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013, s. 102 f. Lovforslaget kan læses på Folketingstidende.dk, samling 2012-13, tillæg A.

Af pkt. 3.4.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger fremgår bl.a. følgende (lovforslagets s. 22):

”Oplysninger om enkeltpersoners (privat)økonomi er omfattet, hvis de pågældende oplysninger afslører noget om den pågældendes privatøkonomi som sådan, f.eks. oplysninger om, at en person modtager boligsikring af en bestemt størrelse, da man på den baggrund vil kunne slutte sig til oplysninger om modtagerens privatøkonomi.”

Af Mohammad Ahsan, Offentlighedsloven med kommentarer, 3. udgave (2022), s. 675 f., fremgår bl.a. følgende:

”Herudover vil oplysninger om *privatpersoners indtægts- og formueforhold*, herunder oplysninger om privatansattes lønmæssige forhold, der er i en myndigheds besiddelse, også kunne undtages efter § 30, nr. 1, da oplysningerne har en sådan karakter, at de efter den almindelige opfattelse i samfundet bør kunne forlanges unddraget offentlighedens kendskab, jf. f.eks. FOB 2014-25, om Det Danske Film-instituts undtagelse af oplysninger om løn/honorar til ansatte på en filmproduktion samt Folketingets Ombudsmands udtalelse af 4. juli 2017 (sag nr. 16/05552) om undtagelse af privatansattes lønsedler, der var i den pågældende myndigheds besiddelse. I det (særlige) tilfælde, hvor en myndighed måtte være i besiddelse af en offentligt ansats lønmæssige forhold, der relaterer sig til den pågældendes private bibeskæftigelse (f.eks. undervisningsvirksomhed), kan disse også undtages efter § 30, nr. 1, jf. også pkt. 3.4 i kommentaren til § 21, stk. 3. I de omhandlede tilfælde er det således ikke et krav, at de lønmæssige oplysninger mv. afslører noget om den pågældendes privatøkonomi som sådan, da oplysningerne i sig selv vedrører enkeltpersoners ’private, herunder økonomiske, forhold’. (...)”

Folketingets Ombudsmand har tidligere taget stilling til undtagelse af oplysninger i medfør af offentlighedslovens § 30, nr. 1 (og den tilsvarende bestemmelse i § 12, stk. 1, i 1985-offentlighedsloven), i sager om ministereftervederlag.

I en utrykt udtalelse af 30. oktober 2014 i sagen 14/02050, som drejede sig om aktindsigt hos Moderniseringsstyrelsen i en række dokumenter i en forhenværende ministers sag om eftervederlag, var

ombudsmanden enig i, at de undtagne oplysninger ud fra en generel betragtning var af en sådan karakter, at de burde kunne forlanges unddraget offentlighedens kendskab efter 1985-offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 1. Ombudsmanden lagde herved vægt på, at der var tale om bl.a. oplysninger om indtægter fra private og ikke fra offentlige myndigheder. Ombudsmanden lagde i øvrigt til grund, at oplysninger, som på afgørelsestidspunktet var offentligt kendte, ikke var blevet undtaget.

Sagen 18/04052 (offentliggjort på Offentlighedsportalen) vedrørte en journalists anmodning om aktindsigt i oplysninger om, hvad der årligt var blevet udbetalt i eftervederlag til hver enkelt minister siden 2011, herunder oplysninger om eventuel nedsættelse af eftervederlaget. Moderniseringsstyrelsen gav delvis aktindsigt ved at udlevere en liste med oplysninger om det maksimalt mulige eftervederlag pr. år for de enkelte forhenværende ministre efter nedsættelse med folketingsvederlag eller folketingseftervederlag, men før nedsættelse med eventuelle andre indtægter. Styrelsen gav samtidig oplysninger om de tidligere ministres indtægter fra hverv mv. af offentlig karakter, som havde ført til nedsættelse af ministereftervederlaget. Ombudsmanden mente ikke, at der var udsigt til, at en nærmere undersøgelse ville kunne hjælpe journalisten til at få udleveret oplysninger om størrelsen af det eftervederlag, som de tidligere ministre – efter en eventuel nedsættelse på grund af private indtægter – havde fået udbetalt. Ombudsmanden lagde i den forbindelse vægt på bl.a., at de yderligere oplysninger – som ombudsmanden forstod sagen – ville gøre det muligt at slutte sig til størrelsen af tidligere ministres private indtægter, eller at vedkommende ingen private indtægter havde haft, i hvert år efter fratrædelsen som minister, indtil eftervederlag ophørte. Han lagde derfor til grund, at en udlevering af oplysningerne ville indebære, at man ville kunne slutte sig til oplysninger om de pågældende tidligere ministres privatøkonomi efter deres fratrædelse som ministre.

2.2. Lov om vederlag og pension m.v. for ministre

Ministervederlagsloven (lovbekendtgørelse nr. 939 af 16. juni 2017) regulerer størrelsen af grundvederlaget til ministre (§ 1, stk. 1-3), som udbetales med 1/12 månedlig forud fra den første dag i den efter udnævnelsen følgende måned og til udgangen af den måned, i hvilken afgang fra ministerstillingen finder sted (§ 1, stk. 5).

Loven regulerer også en ministers ret til eftervederlag, som ydes ved afgang fra en ministerstilling uden umiddelbar overgang til en anden ministerstilling, dog kan eftervederlag ikke ydes samtidig med vederlag efter lovens § 1, stk. 1 og 2, om ministervederlag (§ 3, stk. 1). Eftervederlaget nedsættes med summen af en række nærmere angivne offentlige og private indtægter samt bl.a. grundvederlag som folketingsmedlem (§ 3, stk. 3, nr. 1 og 2).

Eftervederlag til en forhenværende minister udbetales fra den 1. i måneden efter den måned, hvori ministeren fratræder sin ministerstilling (§ 10, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 528 af 23. maj 2017 om godtgørelse for boligudgifter m.v. for ministre og eftervederlag til forhenværende ministre).

2.3. Meroffentlighed

Efter offentlighedslovens § 14, stk. 1, skal en myndighed i forbindelse med behandlingen af en anmodning om aktindsigt overveje at give meroffentlighed og kan herefter give aktindsigt i videre omfang, end hvad der følger af §§ 23-35, medmindre det vil være i strid med anden lovgivning, herunder regler om tavshedspligt mv.

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår bl.a. følgende:

”Bestemmelsen fastsætter meroffentlighedsprincippet, der indebærer, at en myndighed m.v. ikke er afskåret fra efter eget skøn at give aktindsigt i videre omfang, end offentlighedsloven forpligter til. (...)

...

Bestemmelsen gælder efter sin formulering alene i forhold til spørgsmålet om at give meraktindsigt i *dokumenter og oplysninger*, der efter lovens §§ 23-35 kan undtages fra aktindsigt (stk. 1), (...). Bestemmelsen er imidlertid bl.a. ikke til hinder for, at forvaltningsmyndighederne – som efter gældende ret – efter eget skøn kan gennemføre aktindsigten på anden *måde* eller i anden *form*, end loven forpligter til. (...)

...

I forbindelse med vurderingen af, om der kan meddeles aktindsigt efter stk. 1, må der – som efter gældende ret – foretages en *afvejning af modstående interesser*. (...)

Det må i den forbindelse antages, at afvejningen i de tilfælde, hvor der er tale om at undtage oplysninger fra retten til aktindsigt efter undtagelsesbestemmelserne i lovforslagets §§ 30-33, i almindelighed vil føre til, at der ikke kan meddeles aktindsigt efter meroffentlighedsprincippet. Dette skyldes, at de oplysninger, der kan undtages med hjemmel i §§ 30-33, i almindelighed vil være underlagt tavshedspligt efter forvaltningslovens § 27, (...). ”

Jeg henviser til lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013, s. 76 f. Lovforslaget kan læses på Folketingstidende.dk, samling 2012-13, tillæg A.

3. Min vurdering

Sagen omhandler aktindsigt i størrelsen på det beløb, som B fik udbetalt i ministereftervederlag.

Oplysninger om private indtægter, som ikke er offentligt kendte, kan undtages fra aktindsigt efter offentlighedslovens § 30, nr. 1. Det samme gælder for oplysninger, som vil gøre det muligt at slutte sig til størrelsen af en tidligere ministers private indtægter – eller at vedkommende ingen private indtægter har haft. Jeg henviser til pkt. 2.1 ovenfor. Jeg er på denne baggrund enig med Medarbejder- og Kompetencestyrelsen i, at oplysninger om beløbet, som B fik udbetalt i ministereftervederlag i december 2023, kan undtages fra aktindsigt, idet oplysning herom vil indebære, at det er muligt at slutte sig til oplysninger om hendes private økonomiske forhold, efter hun fratrådte som minister.

Ved styrelsens afgørelse af 4. februar 2025, der er truffet i forbindelse med min behandling af sagen, er du (skriftligt) blevet meddelt, at udbetalingen af B's ministereftervederlag blev standset fra den 1. januar 2024 samtidig med at udbetaling af hendes ministervederlag blev genoptaget, da hun den 7. december 2023 på ny var blevet udnævnt til digitaliseringsminister og minister for ligestilling. Jeg kan herefter samlet set ikke hjælpe dig til indsigt i yderligere oplysninger, der er omfattet af din anmodning om aktindsigt.

Jeg bemærker imidlertid følgende om Medarbejder- og Kompetencestyrelsens sagsbehandling:

Jeg forstår det således, at baggrunden for, at du først under min behandling af sagen har fået oplyst (skriftligt), at udbetalingen af B's eftervederlag blev standet, er, at du efter styrelsens erindring blev meddelt oplysningen mundtligt under en telefonsamtale den 9. september 2024. Dette fremgår imidlertid ikke af styrelsens telefonnotat om telefonsamtalen, hvilket jeg finder uheldigt. Det er i forlængelse heraf efter min opfattelse også uheldigt, at styrelsen ikke i forbindelse med sine skriftlige afgørelser meddelte dig denne oplysning, som du særligt havde efterspurgt.

Med henvisning til karakteren af de undtagne oplysninger kan jeg ikke kritisere Medarbejder- og Kompetencestyrelsens vurdering efter meroffentlighedsprincippet i forhold til udlevering af yderligere oplysninger.

Jeg foretager mig herefter ikke mere i sagen.

Med venlig hilsen

Henrik Bloch Andersen

Kopi til:

Medarbejder- og Kompetencestyrelsen